

SEVAL

impol
Aluminum Industry
Impol · Seval

INFORMATIVNI LIST
APRIL 2026.
BROJ 201

Sadržaj

5

PROBNA PROIZVODNJA ŠARŽE U LEGURI P-15

6

NABAVKA BRIKETIRKE ZA ALUMINIJUMSKI ŠPON – KORAK KA EFIKASNIJOJ I ODRŽIVOJ PROIZVODNJI

7

EBNER PEĆ V-1/3

10

OEE ILI SVEOBUH VATNA EFIKASNOST OPREME

11

NOVA HEMIJA ZA TRETMAN VODE

12

INTERVJU MESECA: VELJKO JANKOVIĆ, TEHNOLOG ELEKTRO ODRŽAVANJA I

16

SARADNJA SA OBRAZOVNIM USTANOVAMA

18

KOMUNIKACIJA KAO DEO PROCESA RADA

20

ANALIZA ORGANIZACIONE KLIME I ZADOVOLJSTVO U IMPOL SEVAL-U

Tekst: **Danijela Smiljanić, Izvršni urednik**

April i maj su meseci kada se više ne oslanjamo na planove, već na rezultate. Ono što smo postavili početkom godine sada se jasno vidi – u učinku, u organizaciji rada, ali i u svakodnevnim navikama koje gradimo.

Ove godine taj pogled na rezultate dodatno je oblikovan okolnostima na koje ne možemo uvek direktno uticati. Smanjena tražnja, promene na svetskom tržištu aluminijuma i pojačana neizvesnost u poslovnom okruženju postavljaju pred nas nove zahteve – pre svega u pogledu efikasnosti, fleksibilnosti i odgovornog upravljanja resursima.

U takvim uslovima, prilagođavanje nije izbor, već potreba.

Način na koji organizujemo rad, koristimo kapacitete i reagujemo na promene postaje jednako važan kao i sam obim proizvodnje.

U proizvodnji ne postoji „kasnije“. Postoji samo danas – i ono što smo danas uradili ili propustili da uradimo. Zato je važno da govorimo otvoreno: rezultati nisu samo zbir mašina, sati i tona. Oni su direktna posledica naše odgovornosti, discipline i međusobnog poverenja.

U prethodnom periodu suočili smo se sa izazovima koji nisu novi, ali su u ovakvim okolnostima još izraženiji – odsustva sa rada, organizacija smena, prenos informacija i doslednost u primeni pravila. To su teme koje ne možemo zaobići, jer direktno utiču na stabilnost procesa i sigurnost svakog pojedinca u sistemu.

Istovremeno, vidimo i ono što nas čini snažnim – znanje, iskustvo i spremnost velikog broja zaposlenih da posao obavljaju profesionalno, odgovorno i bez kompromisa kada je kvalitet u pitanju. Upravo to je naša ključna prednost u periodima kada uslovi tržišta nisu stabilni.

Rad sa fokusom, poštovanje pravila i međusobno uvažavanje nisu dodatna vrednost – oni su osnov stabilnog i uspešnog sistema, posebno u vremenima kada se od svakog od nas očekuje dodatna odgovornost i spremnost na prilagođavanje.

Nije dovoljno da radimo – važno je kako radimo

Impol
Aluminium Industry
Impol Seval

Skeniraj
i preuzmi
list Seval u
elektronskoj
formi

IN MEMORIAM

Sećanje na Milana Đokovića

Postoje ljudi čiji se rad ne meri samo funkcijama i godinama staža, već načinom na koji rade i odnosom koji grade sa ljudima. Bio je jedan od njih.

Rođen 1961. godine u Požegi, svoj profesionalni put vezao je za Valjaonicu još kao student, kao korisnik studentskog kredita Valjaonice bakra i aluminijuma "Slobodan Penezić-Krcun" Sevojno. Nakon završenog Mašinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, 1987. godine započinje rad kao pripravnik na poslovima samostalnog inženjera za mašinsko održavanje - i od tada pa nadalje, njegov put i put naše kompanije bili su neraskidivo povezani.

Kroz godine, obavljao je niz odgovornih funkcija - od glavnog inženjera za HIP i gasne instalacije, preko izvršnog direktora Sektora održavanja i remontno-tehničkih usluga, do direktora društva Impol Seval Tehnika d.o.o, gde je gotovo dve decenije dao snažan pečat razvoju tehničkih sistema. Na kraju, kao direktor Sektora infrastrukture Impol Seval a.d. Sevojno, nastavio je da doprinosi istom posvećenošću.

Odlikovao ga je saradnički i kreativan pristup poslu, kao i sposobnost da animira i mobiliše zaposlene i u najzahtevnijim okolnostima, što je bilo posebno značajno u vreme velikih investicionih zahvata u Društvu. Njegova duhovitost unosila je lakoću u svakodnevni rad, dok je lojalnost prema poslu i kolegama bila trajna vrednost njegovog profesionalnog puta.

Na samom kraju karijere, bio je nadomak zaslužene penzije.

Njegov rad i doprinos koji je ostavio ostaju deo sistema koji nastavljamo da gradimo.

Pamtićemo ga kao pouzdanog kolegu i čoveka koji je svojim radom i odnosom ostavljao trajnu vrednost.

Kolektiv Impol Seval a.d. Sevojno

PROBNA PROIZVODNJA ŠARŽE U LEGURI P-15

Tekst: Jelena Matić, Direktor PJ Livnica

U martu mesecu prvi put u Impol Sevalu na liniji L4 su rađeni blokovi u leguri 5006 za folijski program.

U saradnji sa kolegama iz Impola, Slovenska Bistrica, uradjena je kompletna tehnologija livenja i toplog valjanja. 19.03.2026. godine odliveni su blokovi na Wagstaff livnom uređaju, ceo proces topljenja i livenja pratile su kolege iz Impola: Uroš Kovačec, Jaka Dabanović, Anita Lampret i Darja Volšak.

Blokovi su žareni u Otto Junker peći i toplo valjani 26.03.2026. godine kod nas. Ceo proces toplog valjanja su pratile kolege iz Impola.

16.04.2026. godine Dušan Prtenjak - Izvšni direktor za proizvodnju i tehničke poslove, Dušica Filipović - Direktor Sektora tehnologije i Jelena Matić - Direktor PJ Livnica su prisustvovali završnom valjanju u Impolu. Trake su valjane na 90 mikrona. Kvalitet traka je bio dobar.

Probna šarža legure 5006 za folijski program je uspešno realizovana.

Nabavka briketirke za aluminijumski špon – korak ka efikasnijoj i održivoj proizvodnji

Tekst: Dušica Filipović, Direktor Sektora tehnologije

U cilju unapređenja upravljanja internim povratnim materijalom i smanjenja ukupnih troškova proizvodnje, pokrenuta je inicijativa za nabavku mašine za briketiranje aluminijumskog špona. Već su prikupljene ponude od tri proizvođača mašina i trenutno se razmatraju njihove tehničke karakteristike. Tim povodom, tročlana ekipa inženjera realizovala je stručnu posetu kompaniji Impol, gde su analizirana dva različita tehnološka rešenja u realnim proizvodnim uslovima.

Briketirka u LLT – proizvođač HERTWICH

Prva mašina nalazi se u sklopu Livnice i namenjena je briketiranju aluminijumskog špona sledećih karakteristika:

- debljina špona: do 2,0 mm
- širina špona: do 6 mm

Mašina proizvodi brikete u obliku kvadra, gustine 2,0–2,2 kg/dm³. Ovaj parametar je od ključnog značaja jer briketi visoke gustine omogućavaju efikasnije pretapanje, smanjenje oksidacije i ponašanje slično čvrstom metalu. Mašina sadrži i deo koji vrši otprašivanje.

Briketirka u pogonu Final – proizvođač WEIMA

Drugo rešenje implementirano je u pogonu Final. Ova mašina proizvodi brikete u obliku valjaka, gustine 2,1–2,2 kg/dm³.

Specifičnost ovog procesa je upotreba posebne emulzije koja se dodaje šponu pre presovanja. U sklopu postrojenja nalazi se i mešač za proizvodnju emulzije. Mašina je dizajnirana tako da sakuplja otpadnu emulziju koja se istiskuje u procesu presovanja i koja se nakon toga filtrira.

Zašto je briketiranje važno?

- smanjenje otpada i bolja zaštita životne sredine
- smanjenje troškova proizvodnje
- efikasnije korišćenje internog materijala
- brže šaržiranje
- kraće i efikasnije topljenje
- smanjenje količine šljake
- moćnost nabavke rasutog sekundarnog aluminijuma na tržištu

U referentnim dokumentima Evropske unije kojima se propisuju najbolje dostupne tehnike u preradi obojenih metala (BREF reference documents), briketiranje sekundarnog aluminijuma se preporučuje se kao tehnologija za pripremu usitnjenog aluminijuma za topljenje. Za razliku od rasutog materijala, u toku manipulacije briketiranim materijalom, smanjuje se ili eliminiše nastanak difuznih emisija praškastih materija.

Usled manje specifične kontaktne površine briketa u odnosu na rasuti aluminijum, niži je nivo nastanka otpadnih gasova u procesu topljenja.

Doprinos smanjenju CO₂ otiska

Uvođenje procesa briketiranja aluminijumskog špona ima značajan uticaj i na smanjenje ukupnog CO₂ otiska fabrike. Naime, aluminijum spada u materijale kod kojih je razlika između proizvodnje iz primarne sirovine i reciklaže izuzetno velika. Dok je za proizvodnju primarnog aluminijuma potrebna velika količina energije, pretapanje internog povratnog materijala zahteva višestruko manje energije.

Proizvodnja primarnog aluminijuma oslobađa približno 4–20 t CO₂/t, dok reciklaža emituje svega 0,5–2 t CO₂. To znači da se može uštedeti i do 90–95% energije i emisija.

Zaključak

Ulaganje u briketirku predstavlja važan korak ka modernizaciji proizvodnje, smanjenju troškova i ispunjavanju zahteva održivog razvoja ■

EBNER PEĆ V-1/3

Tekst: Žarko Šopalović, Šef održavanja

Rekonstrukcija peći V-1/3, koja je započeta 1. septembra, ušla je u završnu fazu ispitivanja i otklanjanja uočenih nedostataka u realnim uslovima rada. Projekat je obeležen visokim stepenom složenosti, ne samo zbog tehničkih zahteva, već i zbog vanrednih okolnosti koje su pratile sam proces.

Kontekst i priprema projekta

Realizacija ovog posla odlagana je u više navrata – prvobitno zbog kašnjenja isporučioća opreme, a potom i zbog prioriteta tekuće proizvodnje. Strategija je podrazumevala prethodno osposobljavanje peći V-1/1, koja je služila kao zamenski kapacitet kako proces rada ne bi trpeo tokom zastoja V-1/3.

Dinamika radova i havarija na reduktoru

Jedan od najvećih izazova bio je nestabilan pristup glavnog izvođača, Sistem Teknik-a, kod kojeg su se projektanti i predstavnici konstantno menjali od samog starta.

Situaciju je dodatno zakomplikovala havarija na reduktoru tople valjaonice 5. decembra. Ovaj događaj je zahtevao hitno preusmeravanje većeg dela kapaciteta mašinskog održavanja na sanaciju reduktora. Zbog toga je mašinski deo rekonstrukcije peći, poveren firmi Rapidmont Užice, I izveden u znatno manjem obimu od prvobitno planiranog. Sa druge strane, elektro radovi koje je izvodio podizvođač ATes Slovenija tekli su nesmetano, uz kompletnu zamenu sistema upravljanja i instalaciju nove elektroopreme i sistema grejanja.

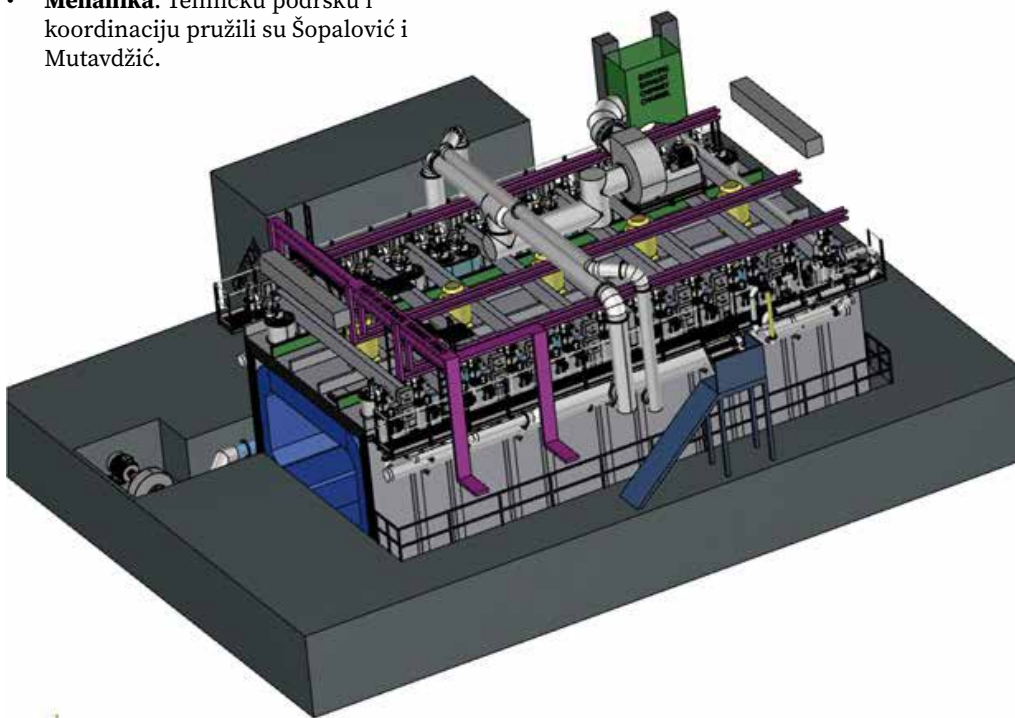
Doprinos internih timova

Uspešna realizacija u ovakvim okolnostima ne bi bila moguća bez maksimalnog angažovanja naših stručnjaka pod stalnim nadzorom Direktora Sektora održavanja:

- **Elektroodržavanje:** Ključni doprinos dali su Grujičić, Janković i Lučić/Andrić.
- **Hidraulika:** Za hidraulični deo opreme bio je zadužen Šišović, uz asistenciju tima hidrauličara iz radionice.
- **Mehanika:** Tehničku podršku i koordinaciju pružili su Šopalović i Mutavdžić.

Trenutni status

Peć je trenutno u probnom radu. Iako je oprema za grejanje i upravljanje potpuno nova i funkcionalna, preostalo je da se kroz eksploataciju reše eventualni sitniji nedostaci i sistem u potpunosti prilagodi zahtevima proizvodnje.

„IZAZOV U DEFINITIVNOM PERIODU PRIMENE CBAM REGULATIVE I PRORAČUN TROŠKOVA“

Tekst: **Milenko Topalović, Direktor Sektora kvaliteta**

Od 1. januara 2026. godine, otpočeo je konačni period pune primene CBAM regulative Evropske unije i od tog datuma otpočinje oporezivanje visokougleničnih proizvoda koji se izvoze na tržište EU. Stopa oporezivanja postepeno raste, sa ciljem da se do početka 2034. godine izjednače troškovi poreza na ugljenik sa proizvođačima istih proizvoda u državama EU.

Svaka tona proizvedenog čelika, aluminijuma, đubriva, cementa i vodonika koja od 01.01.2026. godine pređe granicu i ocarini se u nekoj od država članica EU, podleže plaćanju naknade za emisije ugljenika koje su vezane u tim proizvodima.

Iako CBAM plaća uvoznik roba na tržište EU, izvesno je da će se deo troškova preliti na proizvođače, odnosno dobavljače. Kako bi CBAM troškovi bili niži i prihvatljiviji za izvoznike i uvoznike, ključni uslov je da se proizvođači obezbede verifikovane podatke o emisijama ugljenika. U suprotnom, kupci u EU moraju primenjivati propisane „default“ vrednosti, koje su 15–50 % veće od stvarnih emisija, a proporcionalno tome i su veći i troškovi.

Od 2026. godine, razlika u troškovima između kompanija sa verifikovanim i onih bez pouzdanih podataka može iznositi i preko 70 € po toni izvezenog proizvoda.

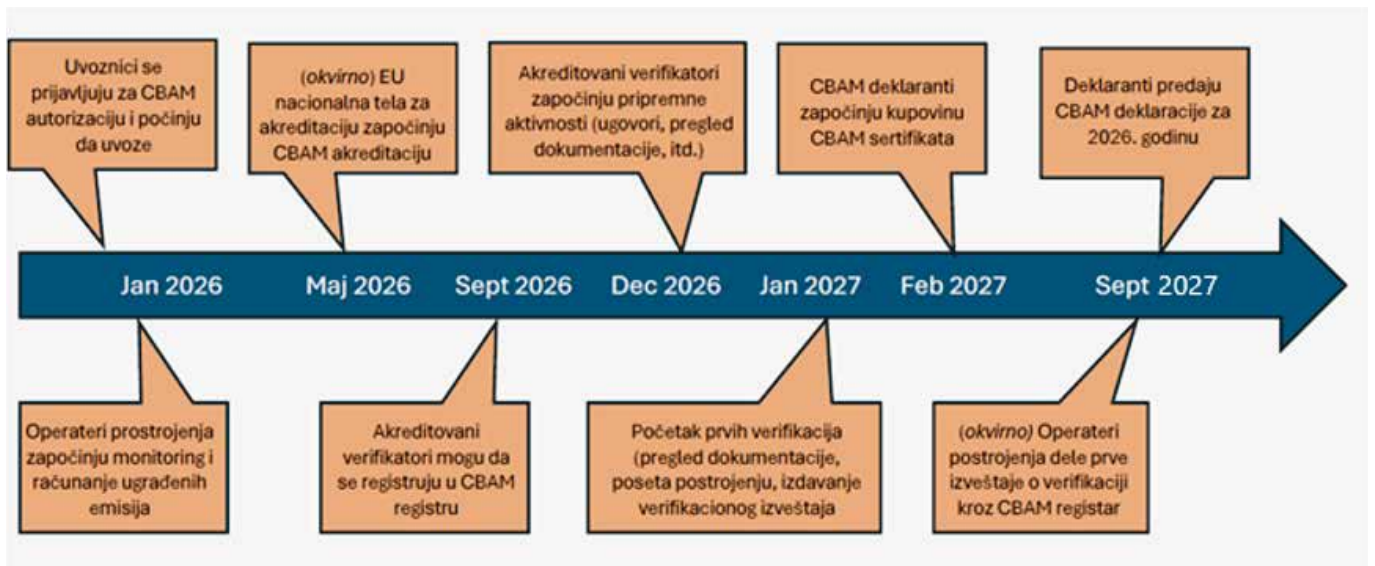
Bez kvalitetnih verifikovanih podataka, primenjuju se „default“ vrednosti, koje predstavljaju najskuplji scenario.

Upravo se o ovim izazovima govorilo na panelu „CBAM – definitivni period i proračun troškova“, održanom 27. marta u Privrednoj komori Beograda, koji je okupio preko 90 predstavnika privrede pogođene CBAM mehanizmom, predstavnike verifikacionih tela i stručne javnosti.

U prvom delu skupa, predstavnici sertifikacionih kuća Bureau Veritas Beograd, ATS Beograd, IMS Beograd, SIQ Beograd, TMS Beograd, predstavili su usluge u oblasti verifikacije emisija

gasova sa efektom staklene bašte i izrazili spremnost da se pripreme i uključe u verifikaciju CBAM izveštaja za 2026. godinu, za pravne subjekte koji svoje CBAM proizvode izvoze na tržište EU. Uredbama EU koje definišu CBAM, odobreno je i da sertifikacione kuće locirane van teritorije EU, mogu aplicirati za status akreditovanih verifikatora, što će značajno doprineti da se verifikacija CBAM izveštaja sprovede u zahtevnim rokovima, datim na niže navedenoj grafici:

Verifikatori su izjavili da operateri – proizvođači CBAM proizvoda, moraju izraditi sveobuhatan monitoring plan emisija vezanih u gotovom proizvodu, kako bi prikupili najtačnije moguće podatke za konačnu izradu CBAM izveštaja. Monitoring plan treba da sadrži informacije o: pouzdanosti merenja potrošnje energenata, vagama, tokovima materijala, internim procedurama, granicama obuhvata praćenja, tokovima razmene podataka, kako bi se u potpunosti isključile pretpostavke u određivanju stvarnih vrednosti. Monitoring plan treba da uveri verifikatora, da se u postrojenju primenjuju egzaktni tokovi informacija i time garantuju

ugrađene vrednosti emisija ugljenika u proizvodima. Akreditacija sertifikacionih kuća za verifikaciju CBAM izveštaja, otpočeće u drugom kvartalu 2026. godine. Verifikovane kuće, mogu se registrovati u centralni CBAM registar od 01.09.2026. Verifikacija CBAM izveštaja za 2026. godinu, zvanično može otpočeti 01.01.2027. godine. Predstavnici sertifikacionih kuća i Privredne komore, sugerisali su predstavnicima privrede da u toku 2026. godine izvrše nezvaničnu predverifikaciju primenjene CBAM metodologije, kako bi se što bolje pripremili za zvaničnu verifikaciju. Kroz predverifikaciju,

verifikatori će ukazati na nedostatke koji su prisutni u monitoring planu i dati instrukcije za poboljšanje sistema praćenja podataka. U Impol Sevalu su pokrenute početne aktivnosti za predverifikaciju CBAM metodologije. U drugom delu skupa, stručna lica Privredne komore Ana Raičević i Tanja Lindell, izložile su prezentaciju o novostima u CBAM regulativi sa akcentom na monitoringu i verifikaciji i proračunu stvarnih troškova. U toku prezentacije, dat je pregled mogućih scenarija obračuna CBAM troškova, sa obavezama koje imaju proizvođači CBAM proizvoda i uvoznici CBAM proizvoda u EU:

Za uvoznike/deklarante		Za proizvođače/operatere postrojenja	
Sada	Dobiti status Deklaranta. Dostaviti carinskim agentima broj autorizacije.	Sada	Pripremite plan monitoringa. Podelite podatke za 2025.godinu sa kupcima, uključujući i benchmarkove.
Stalno	Pratiti uvoz, zahtevajte ažurne podatke od dobavljača. Pratite cene CBAM sertifikata.	Tokom 2026	Angažujte partnere za pre-verifikaciju. Pripremite podatke za 2026 i očekivane benchmarkove.
Do Q3 2027	Pribavite verifikovani izveštaj od dobavljača. Kupite sve CBAM sertifikate za 2026.godinu.	Q3 2026	Obavite pre-verifikaciju za podatke od početka godine. Osigurajte da i dobavljači prekursora prate isti proces.
Kvartalno u 2027	Kupite i posedujte najmanje 50% potrebnih CBAM sertifikata za uvoz u 2026.godini na kraju svakog kvartala.	Q1 2027	Završite ceo proces verifikacije sa akreditovanim verifikatorom. Podelite izveštaje sa kupcima.

U narednom periodu, EU će doneti akte koji bliže uređuju priznavanje plaćenih naknada za emisije ugljenika plaćenih u državama proizvodnje, kako bi se za isti iznos umanjili CBAM troškovi. Takođe, Evropska komisija će uskoro objaviti alat (kalkulator) za obračun CBAM troškova.

U toku aprila, objavljen je podatak o ceni jednog kupona (CBAM sertifikata) za obračun CBAM troškova za robu izvezenu u EU u toku prvog kvartala 2026. godine. Cena iznosi 75,36 eur/t CO₂, što je u okviru očekivanja privre-

de. Objavljena cena CBAM sertifikata će omogućiti da se pouzdano odredi CBAM trošak za robu izvezenu na tržište EU u prvom kvartalu 2026. godine.

Kako bi se poslovanje Impol Seval a.d. što bolje prilagodilo CBAM mehanizmu, ključne predstojeće aktivnosti su:

- Prikupljanje i verifikacija stvarnih podataka emisijama ugljenika, merenjem i analizom potrošnje energenata i materijala u proizvodnom procesu;

- Optimizacija potrošnje sirovina i energenata – racionalna potrošnja energenata, povećanje učešća sekundarnih sirovina, ulaganje u efikasne tehnologije i niže emisije ugljenika;
- Primena softverskih rešanja koje omogućavaju automatsko prikupljanje i analizu podataka, sa što manjim uticajem ljudskog faktora i minimizacijom mogućnosti nastanka greške u proračunu.

OEE ILI SVEOBUH VATNA EFIKASNOST OPREME

Tekst: **Vladimir Andrić**, LEAN menadžer

Vezano za implementaciju LEAN metodologija u Impol Sevalu, u prethodnom periodu odrađene su SMED radionice na HVS V3 (zamena radnih valjaka), kao i na Topljenju u PJ Livnica (prelazak sa šarže na šaržu). Takođe, fokus je i dalje na proširivanju 5S područja u fabrici. Odrađene su nove 5S radionice, na V19, kao i na prostoru oko mašine za proizvodnju kartonskih hiltz, a krajem marta i interna provera prvih 5S zona u sve 3 proizvodne jedinice (V24, V9, Linija 4 - livenje). SFM sastanci se redovno održavaju, a akcenat na njima je diskusija i preduzimanje mera u cilju prevencije zastoja i smanjenju performansi opreme, kao i otklanjanja uzroka lošeg kvaliteta proizvoda, kroz dnevne zadatke i PDCA analize.

Proizvod ova tri faktora, predstavlja OEE (Overall equipment effectiveness), ili sveobuhvatnu efikasnost opreme. Dakle, $OEE = \text{dostupnost (A)} \times \text{performanse (P)} \times \text{kvalitet (Q)}$ Ovaj pokazatelj se izražava u procentima i predstavlja odnos produktivnog i planiranog vremena proizvodnje.

- **Dostupnost (Availability):** Odnosi se na vreme rada mašine u odnosu na planirano vreme. Gubici ovde nastaju usled kvarova, zastoja ili vremena potrebnog za promenu alata.
- **Performanse (Performance):** Meri koliko brzo mašina radi u odnosu na svoju maksimalnu teoretsku brzinu. Gubici nastaju zbog mikro-zastoja ili sporijeg ciklusa rada.
- **Kvalitet (Quality):** Predstavlja udeo ispravnih proizvoda u ukupnom broju proizvedenih komada (u našem slučaju mase). Gubici su škart i dorada.

OEE dakle, predstavlja ključni pokazatelj (KPI) koji se koristi u proizvodnji za merenje produktivnosti mašina ili proizvodnih linija. On nam takođe u dobroj meri svedoči koliko smo uspešni u implementaciji LEAN metodologija, jer je direktno proporcionalan eliminisanju gubitaka u proizvodnji. U Impol Sevalu OEE pratimo na ključnim mašinama (linijama): Linija 4 (PJ Livnica), TVS V2, HVS V3, Strečer V8, Unge- rer V24 (PJ Valjaonica), kao i na Liniji za bojenje ■

OEE	Februar	Mart	
Linija 4	78%	80%	+2,6%
TVS V2	47%	50%	+6,4%
HVS V3	62%	66%	+6,4%
Ung V24	88%	86%	-2,3%
LzB V9	47%	52%	+10,6%

Uparedna tabela OEE februar/mart

NOVA HEMIJA ZA TRETMAN VODE

Tekst: **Aleksandar Pjević, Šef odeljenja energetike**

Fizičko hemijski tretman recirkulacione rashladne vode je od primarnog značaja za hlađenja procesa proizvodnje fabrike.

U cilju poboljšanja kvaliteta recirkulacione rashladne vode početkom tekuće godine sa firmom Vodosservice d.o.o. Beograd uspostavljena je saradnja koja se odnosi na isporuku hemikalija i tehničku podršku.

U periodu od 15.01.2026.godine do 09.02.2026.godine obavljena je inicijalna hemijska pasivizacija rashladnog sistema kao neophodna operacija pre uvođenja optimalnog, dugoročnog tretmana. Analizom parametara došlo se do rezultata koji potvrđuju da je stanje sistema stabilno i da je proces pasivizacije uspešno ostvaren.

Redovan hemijski tretman je otpočeo 11.02.2026.godine i zasniva se na upotrebi inhibitora korozije i naslaga, inhibitora naslaga, biodisperzanta i disperzanta za ulja i masti kao i dva organska biocida. Analizom parametara kvaliteta recirkulacione vode pre i na-

kon jednogmesecnog perioda tretmana utvrđeno je značajno poboljšanje kvaliteta. Rezultati analize korozivnih kupona Fe, Cu, Al za period od 11.02.2026.godine do 12.03.2026.godine su odlični, što ukazuje da je program zaštite od korozije i naslaga veoma dobro odre-

đen. Samim tim može se konstatovati da je u sistemu sproveden kontinuirani hemijski program zaštite od korozije, naslaga i disperzije organskih nečistoća. Analiza mikrobiološkog stanja opravdava intenzivni biocidni tretman kojim se postiže efikasna kontrola biofilma ■

INTERNA PROVERA SISTEMA MENADŽMENTA KVALITETOM

Tekst: **Vesna Daničić, Vođa Službe za sisteme menadžmenta i zaštitu životne sredine**

Godišnjim rasporedom internih provera za 2026. godinu, provera prema zahtevima standarda ISO 9001 : 2015, planirana je za mesec april. To je redovna 35. interna provera. Planom 35. interne provere predviđena je provera svih procesa. Provera je sprovedena planiranom dinamikom, u periodu od 3. aprila do 24. aprila 2026. godine. Realizacija 35. interne provere je specifična, jer je u Timove za proveru

uključeno 13 novih proveravača, koji su zvanje Internog proveravača stekli 17. novembra 2025. godine. Pored toga što će steći iskustvo kao interni prove-

ravači, istovremeno će imati priliku da sistem sagledaju kao ocenjivači, a ne samo kao učesnici u kreiranju i održavanju aktivnosti u svojim procesima ■

3 OMILJENE KNJIGE:

„San smešnog čoveka“ – F.M.Dostojevski, „Nova zemlja“ – Ekart Tol, „Čarobni breg“ – Tomas Man

3 REČI KOJE VAS NAJBOLJE OPISUJU:

Direktnost, sistematičnost i oko za detalje

3 STVARI KOJIMA ISPUNJAVATE SLOBODNO VREME:

Druženje sa porodicom i prijateljima, čitanje knjiga, rad na sebi

ŠTA NAJVIŠE VOLITE KOD LJUDI?

Nedvosmisleni direktnost, empatičnost i iskrenu skromnost

ŠTA NE VOLITE KOD LJUDI?

Navalentnost, gordost i malicioznu pragmatičnost

KOJI JE TRENUTAK VAŠE NAJVEĆE SREĆE?

Svaki dan kad mirne glave odem na spavanje

SNAGA TIMA IZA SVAKE ISPRAVNE MAŠINE

Tekst: Nikola Pušica, Savetnik za bezbednost i zdravlje na radu

1. Kada biste morali da opišete svoj posao u tri reči, koje bi to bile?

Posao kojim se bavim bih opisao kao aktivnost koja zahteva sistematično razmišljanje, prisustvo sposobnosti za uočavanjem detalja, sposobnost organizacije kao i predviđanje situacija i potreba u budućnosti.

2. Postoji li neka mala navika ili rutina na poslu koja Vam značajno olakšava radni dan?

Vođenje dnevnika aktivnosti, sve detalje ostavljam u pisanoj formi, bila ona papirnog ili digitalnog oblika. Veoma je bitno imati kasnije u budućnosti podatke ovog tipa na raspolaganju. Takođe je dokazan osećaj rasterećenja kada "misao zapišemo na papir", pa mogu reći da mi ova radnja dosta pomaže.

3. Šta Vas najviše motiviše da svakodnevno dajete maksimum na poslu?

Najveći motiv je čisto psihološkog karaktera, svaki dobro odrađen posao je dokaz samom sebi pre svega, dokaz vrednosti koju niko drugi ne može da umanjiti. Svakodnevnim davanjem maksimuma kroz aktivnost rada na poslu, ili bilo koju drugu aktivnost u životu, mi prosto gradimo samopouzdanje koje nas kasnije gura kroz život.

4. Šta Vas je motivisalo da upišete Elektrotehnički fakultet i kako je izgledao Vaš profesionalni put od tada do danas?

Kao učenik Užičke gimnazije pokazao sam veliku sklopnost ka prirodnim naukama, prvenstveno ka matematici. Kroz profesorsko savetovanje i informisanje na ličnom nivou, Elektrotehnički fakultet u Beogradu je odabran kao institucija sa najboljom perspektivom za budućnost, a koja se uklapala u moje sklonosti. Sklonost ka sistematičnom razmišljanju i matematici me usmerila dalje na katedru za automatiku, na kojoj sam završio osnovne i master studije. Nakon završenih master studija sam se zaposlio u Impol Sevalu.

5. Kako izgleda jedan Vaš tipičan radni dan kada je u pitanju održavanje mašina i opreme?

Tipičan dan počinje sa proverom mejlova, potom proverom lične "check" liste koju napravim na kraju prethodnog radnog dana. Potom idu razgovori sa kolegama u vezi aktivnih problema, izlaganje planova za rešavanje istih i spovođenje aktivnosti u smislu rada na mašinama.

Nakon otklanjanja problema se prave beleške ukoliko je u pitanju specifična problematika, potom se vrši provera stanja rezervih delova koji su iskorišćeni i poručivanje dodatne rezerve ukoliko ima potrebe. Ovo je opis idealnog rasporeda obaveza u slučaju kada problemi ne zahtevaju prekovremeni rad.

6. Koliko je, po Vašem mišljenju, važno preventivno održavanje u odnosu na intervencije kada dođe do kvara?

Po mom mišljenju preventivno održavanje ima veliki uticaj, veoma je važno. Preventivno održavanje pruža mogućnost da se uštedi i vreme i novac, a da ne govorim o samovrednovanju i osećaju zadovoljstva kada se preventivno nešto spreči. Preventivno održavanje predstavlja u svim ozbiljnijim industrijskim postrojenjima zasebnu inženjersku oblast kojom se prvenstveno bave inženjeri koji poseduju samosvest i precizno znanje o radu mašina, a pored toga imaju i dosta iskustva u otklanjanju kvarova. Preventiva podrazumeva da se na dnevnom nivou prate razni parametri u vezi rada mašine i poredbe sa očekivanim vrednostima. Svako ostupanje u vrednostima se analizira i donose se odluke u vezi sa istim. Značaj preventive najbolje se može opisati sa našom narodnom poslovicom „Bolje sprečiti nego lečiti“.

7. Učestvovali ste u remontu Ebner peći – možete li nam približiti kako je tekao taj proces i koji su bili najveći izazovi?

U proces modernizacije ili remonta peći Ebner uključio sam se najaktivnije pri dolasku kolega iz ATEsa, pri puštanju sistema u rad a potom pri optimizaciji procesa grejanja i transporta. Pošto sam poslednjih par godina proveo na starom sistemu, znao sam od prilike gde će biti problema sa procesom transporta i grejanja, kako rade rukovaoci i šta očekuju od mašine. Pojedine sekvence u radu su prepravljene u potpunosti, sekvence rada su napravljene po ugledu na peć Otto Junker, na kojoj imamo u svakom momentu apsolutnu kontrolu nad procesom transporta. Ovo nam je veoma bitno, jer sada rukovaci mogu da dovrše sekvence transporta ručno u potpunosti, što ranije nije bio slučaj. Mašina je još uvek u probnom radu, tako da svaki dan kroz komunikaciju sa rukovaocima, praćenje temperaturnog procesa i komunikaciju sa kolegama iz ATEsa vršimo unapređenje sistema i otklanjanje novootkrivenih nedostataka na mašini.

8. Koji deo Vašeg posla Vam predstavlja najveće zadovoljstvo, a šta smatrate najzahtevnijim?

Najveće zadovoljstvo predstavlja svaki dobro odrađen posao, ukoliko pored toga možete odmah po završetku istog videti očekivane rezultate tim je zadovoljstvo veće. Najzahtevnije su situacije koje zahtevaju donošenje odluke ili specifičnu akciju a za koje niste baš spremni u smislu znanja ili iskustva. Iz ovakvih situacija izlazimo kao drugačiji, bolji ljudi i profesionalci, ali baš zbog specifičnosti da ove situacije najviše preispituju naše samopouzdanje, prolazimo i kroz veliki stres.

9. Koliko se tehnologija u Vašoj oblasti promenila od početka Vaše karijere do danas?

Tehnologija se promenila dosta, gledajući specifična programska okruženja u kojima radim, svakodnevno izlaze nove verzije koje prate novine u struci i ostatku tehničke branše. Nije lako to ispratiti, čovek mora svakonevno da se informiše i radi na sebi. Moraju da se prave projekti od nulte tačke da bi se videle sve novine koje ovi alati donose. Pojava veštačke inteligencije je najviše uticala za sada na rad, ogromna količina informacija je postala dostupna odjednom kroz aplikacije poput ChatGTP-a. Ali to više nije gomila sirove informacije koji morate da dodatno obrađujete, kao što je bilo kroz upotrebu pretraživača ranije. Sada prosto možete da se brže informišete i sigurnije donosite odluke. Data nam je svima šansa da kroz pravilnu upotrebu ovih novih alata stvaramo bolju verziju sebe i da stvaramo produktivnije društvo. Na nama je da donesemo odluku šta zaista želimo.

10. Koliko je važan timski rad u održavanju i saradnja sa drugim sektorima u proizvodnji?

Bez timskog rada prosto je nemoguće imati uspešan posao u održavanju. Priroda posla odnosno proizvodne mašine su napravljene tako da zahtevaju multidisciplinarn pristup pri sagledavanju načina rada mašine odnosno pri rešavanju problema koji najstaju u okviru rada iste. Ova multidisciplinarna zahtevnost iziskuje timski rad, to je najprostiji odgovor zašto se bez timskog rada ne može funkcionisati u održavanju. Saradnja sa ostalim sektorima u proizvodnji je takođe neophodna, prvenstveno da bi se pravilno uklopili u širu sliku procesa proizvodnje i organizacije u celosti.

ĐORĐE MARKOVIĆ **PJ LIVNICA**

Obrazovanje: Tehničar mehatronike

Mesto stanovanja: Lunovo selo

Zaposlen u Impol Seval-u od: 2024.godine

Trenutno na poslovima: Topioničar II

Šta je ono zbog čega ste zasnovali radni donos

u ovom Društvu? Radni odnos u ovom Društvu zasnovao sam pre svega zbog stabilnosti koju pruža, kako u profesionalnom, tako i u ličnom smislu.

Šta Vam se sviđa na poslu kojim se bavite? Kolektiv

Porodica? Neoženjen

Slobodno vreme/hobi? Putovanje.

Hrana koju najviše volite? Roštilj.

Kako biste opisali sebe u tri reči? Predan, odgovoran, uporan.

Vaša poruka zaposlenima? Moja poruka zaposlenima je da uvek rade na sebi, jer je to najbolji put ka napretku i boljim rezultatima.

JAKOV PAUNOVIĆ **SEKTOR INFRASTRUKTURE**

Obrazovanje: Rukovalac sredstvima unutrašnjeg transporta

Mesto stanovanja: Potočanje

Zaposlen u Impol Seval-u od: 1987.godine

Trenutno na poslovima: Rukovalac kotlarnice i kompresorske stanice

Šta je ono zbog čega ste zasnovali radni donos u ovom Društvu? Blizina radnog mesta sa mestom stanovanja

Šta Vam se sviđa na poslu kojim se bavite? Kolektiv i kolegijalnost

Porodica? Oženjen, otac dvoje dece i ponosni deda dva unuka

Slobodno vreme/hobi? Tapetar

Hrana koju najviše volite? Pečenje, posni pasulj i sarma

Kako biste opisali sebe u tri reči? Odgovoran, marljiv, sposoban za posao koji obavljam

Vaša poruka zaposlenima? Moja poruka zaposlenima je da svaki posao koji rade posmatraju sa pozitivne strane i da, uz "dozu šale" i ozbiljne zadatke učine lakšim i prijatnijim uz svu odgovornost koju taj deo nosi.

RASTKO VITOROVIĆ
PJ LINIJA ZA BOJENJE

Obrazovanje: Tehničar mehatronike

Mesto stanovanja: Bela zemlja

Zaposlen u Impol Seval-u od: 2020.godine

Trenutno na poslovima: Rukovalac odmotalice i namotalice linije za bojenje I

Šta je ono zbog čega ste zasnovali radni odnos u ovom Društvu? Radni odnos u ovom Društvu zasnovao sam pre svega zbog porodične povezanosti i iskustva koje je moj otac stekao radeći ovde.

Šta Vam se sviđa na poslu kojim se bavite? Najviše mi se dopada međusobno poštovanje koje vlada među kolegama, kao i izražen timski duh. Pozitivna atmosfera u kolektivu doprinosi tome da se posao obavlja lakše i kvalitetnije.

Porodica? Neoženjen

Slobodno vreme/hobi? Fudbal i svi sportovi

Hrana koju najviše volite? Kolenica

Kako biste opisali sebe u tri reči? Vredan, odgovoran, pozitivan

Vaša poruka zaposlenima? Moja poruka zaposlenima je da uvek nastoje da na stvari gledaju pozitivno i da zadrže veru u ono što rade. Kada verujemo u svoj rad i pristupamo mu sa optimizmom, rezultati neće izostati – pre ili kasnije, trud se uvek pokaže i donese nešto dobro.

STEFAN SAVATIJEVIĆ
KOMERCIJALNI SEKTOR

Obrazovanje: Stukovni ekonomista

Mesto stanovanja: Požega

Zaposlen u Impol Seval-u od: 2025.godine

Trenutno na poslovima: Skladištar u Centralnom magacinu II

Šta je ono zbog čega ste zasnovali radni odnos u ovom Društvu? Radni odnos u ovom Društvu zasnovao sam na osnovu porodične preporuke i kao nastavak porodične tradicije, koju su gradili moji deda i baba.

Šta Vam se sviđa na poslu kojim se bavite? Odnos prema zaposlenima, kolegijalnost i timski rad

Porodica? Neoženjen.

Slobodno vreme/hobi? Folklor i kolekcionar antića

Hrana koju najviše volite? Restovan krompir i punjena paprika

Kako biste opisali sebe u tri reči? Tvrdoglav, vredan, komičan

Vaša poruka zaposlenima? Moja poruka zaposlenima je da uz dobar timski rad možemo postići sve ciljeve koje postavimo. Kada delujemo zajedno, uz međusobnu podršku i razumevanje, svaki izazov postaje lakše savladiv.

BLOK NASTAVA UČENIKA TEHNIČKE ŠKOLE UŽICE

Tekst: **Nevenka Milutinović**, Saradnik za pravne poslove

Tokom meseca decembra 2025. godine u proizvodnim pogonima Društva započeta je realizacija blok nastave četiri odeljenja učenika Tehničke škole u Užicu, obrazovnih profila tehničar za metalurške tehnologije i tehničar za reciklažu. Nastava je intenzivirana u mesecu martu tekuće godine i traje do kraja školske godine, po unapred utvrđenim terminima. Učenici imaju priliku da steknu praktična znanja i uz prisustvo mentora primenjuju teorijska znanja u realnim uslovima rada, kao i da se upoznaju sa organizacijom i odgovornošću koju zahteva proizvodni proces, ali i merama bezbednosti na radu. Ovakav vid nastave predstavlja most između teorije i prakse i značajan korak u stručnom obrazovanju i profesionalnom razvoju učenika ■

POSETA STUDENATA AKADEMIJE STRUKOVNIH STUDIJA ZAPADNE SRBIJE

Tekst: **Lazar Đokić**

Dana 23.03.2026. godine 12 studenata Akademije strukovnih studija Zapadne Srbije, Odsek Užice, studijskog programa Unutrašnja arhitektura, u pratnji jednog profesora, posetilo je proizvodne pogone naše fabrike. U proizvodnim jedinicama Livnice, Valjaonice i Linije za bojenje studenti su se upoznali sa celokupnim procesom proizvodnje. Naši inženjeri Ivana Mladenović, Aleksa Đokić i Goran Vujović upoznali su buduće akademce sa procesima kojima se od ulaznih sirovina dobijaju proizvodi koje naša fabrika plasira na tržište. Tokom posete, poseban akcenat stavljen je na fizičke, hemijske i metalurške karakteristike aluminijuma, kao i na primenu naših proizvoda u građevinarstvu, s obzirom na to da je cilj posete bio proširivanje znanja studenata iz oblasti koje izučavaju u okviru predmeta *Materijali u savremenom građevinarstvu*. Nadamo se da će budućim arhitektama iskustva i znanja koja su preneli naši inženjeri biti od koristi u njihovom budućem profesionalnom radu ■

ARHIVIRANJE

Tekst: **Nevenka Milutinović, Saradnik za pravne poslove**

U skladu sa važećim propisima o arhivskoj građi i kancelarijskom poslovanju, Društvo je u obavezi da jednom godišnje izvrši sređivanje, evidentiranje i arhiviranje dokumentacije nastale u toku poslovne godine.

Ove godine aktivnosti u vezi arhiviranja Društvo sprovodi samostalno, za razliku od prethodnih godina kada je ovaj posao obavljao Istorijski arhiv. Na taj način dodatno je unapređena interna organizacija i preuzeta puna odgovornost za upravljanje arhivskom građom i dokumentarnim materijalom.

Aktivnosti su započete podnošenjem zahteva za izlučenje dokumentacije kojoj je istekao rok čuvanja, u skladu sa aktuelnom Listom kategorija arhivske građe i dokumentarnog materijala. Nakon spovedenog postupka, izvršeno je uredno ulaganje nove dokumentacije nastale u prethodnom periodu u arhivski depo Društva.

Ovlašćena lica za postupanje sa arhivskom građom i dokumentarnim materijalom organizovala su predmetne aktivnosti, kako bi u saradnji sa Pravnim poslovima blagovremeno i pravilno sprovela zakonsku obavezu dostave arhivske knjige nadležnom Istorijском arhivu.

Na ovaj način obezbedićemo zakonitost, preglednost i efikasnije upravljanje poslovnom dokumentacijom Društva.

Aktuelnosti u radu sindikalne organizacije samostalnog sindikata metalaca Srbije Impol Seval Valjaonica aluminijuma a.d. Sevojno

Tekst: **Luka Rodaljević, Predsednik sindikalne organizacije**

Samostalni sindikat u vreme svetske krize i krize u našoj fabrici pokušava da spasi radna mesta i rad fabrike.

U prethodnom periodu smo obezbedili: poklone za Novu godinu, Deda Mraza za decu naših radnika, ženama po 5000 dinara za osmi mart.

Pomažemo radnicima svakog meseca: duža bolovanja, razne operacije, bolesti radnika i njihovih članova porodice, rođenje dece i smrti radnika i njihovih članova.

Ženama organizujemo korišćenje fitnes sala.

U toku je priprema za radničke sportske igre, priprema kampa za sezonu 2026. godine.

Nadamo se da će ova teška vremena brzo proći i doći bolji dani za našu fabriku gde će biti više prostora za putovanja, izlete i sportska druženja ■

KOMUNIKACIJA

OTVORENOST

TIMSKI RAD

POVERENJE

TRANSPARENTNOST

RAZUMEVANJE

Dobra komunikacija stvara bolje odnose, veću motivaciju i zajednički uspeh.

Slušajmo jedni druge, delimo ideje i rešavamo izazove zajedno.

Prava informacija, u pravo vreme, na pravi način.

KOMUNIKACIJA KAO DEO PROCESA RADA

Tekst: **Danijela Smiljanić**, Direktor za ljudske resurse

U proizvodnji, komunikacija nije dodatna aktivnost – ona je sastavni deo rada. Svaka informacija utiče na sledeći korak, svaka nejasnoća može da uspori proces, a svaka pretpostavka nosi određeni rizik. Zato je jasnoća u komunikaciji jednako važna kao i tehnička ispravnost. Male promene u načinu na koji komuniciramo – dodatno pojašnjenje, pravovremena informacija ili spremnost da se nešto proverí – često su dovoljne da se izbegnu veći problemi.

Rečenice koje koristimo svaki dan – a prave problem u radu

U svakodnevnom radu, posebno u proizvodnji gde tempo ne ostavlja mnogo prostora za duge razgovore, komunikacija se svodi na kratke i brze rečenice. One pomažu da ubrzamo posao – ali upravo u toj brzini često nastaju problemi.

Te rečenice ne zvuče kao problem – ali upravo od njih problemi najčešće počinju.

Iskustvo pokazuje da mnoge greške, nesporazumi ili zastoji ne nastaju zbog nedostatka znanja, već zbog pretpostavki, odlaganja i zanemarivanja sitnica.

„Zna on to“

Ova rečenica najčešće se koristi kada procenimo da nema potrebe za dodat-

nim objašnjenjem. Podrazumevamo da kolega već ima dovoljno iskustva ili informacija da samostalno završi zadatak. U većini slučajeva to i jeste tačno. Međutim, dovoljno je da nedostaje jedan detalj – promena u procesu, drugačiji redosled ili specifičan zahtev – pa da rezultat ne bude onakav kakav se očekivao.

Problem se obično ne vidi odmah. Pojavi se kasnije, kroz potrebu da se posao ispravlja, dopunjuje ili ponavlja. Jedno kratko pojašnjenje na početku često je najjednostavniji način da se to izbegne.

„Posle ćemo“

U uslovima pojačanog obima posla, ova rečenica deluje opravdano. Postoje prioriteta i situacije kada je potrebno reagovati odmah, pa se neke stvari pomeraju za kasnije.

Problem nastaje kada „posle“ ostane neodređeno.

U proizvodnji, gde su procesi povezani, odlaganje retko ostaje na jednom mestu. Informacija koja nije prenetna na vreme utiče na sledeći korak, a sledeći korak na ceo tok rada.

Ono što u jednom trenutku deluje kao sitnica, kasnije može da izazove zastoj ili dodatni posao.

„Nije to ništa“

Ova rečenica često ima dobru nameru – da smiri situaciju i izbegne nepotrebno zadržavanje na nečemu što deluje kao manji problem.

I zaista, u radu ima mnogo situacija koje se rešavaju u hodu.

Međutim, kada se takve situacije ne razjasne ili se zanemare, postoji velika verovatnoća da će se ponoviti. A ono što se ponavlja, vremenom prestaje da bude „ništa“.

Posebno u industrijskom okruženju, gde i mala odstupanja mogu imati šire posledice, važno je reagovati dok je problem još mali i lako rešiv.

Kako bi ove rečenice mogle da zvuče drugačije

- Umesto: „Zna on to“
„Hajde da proverimo da li je sve jasno“
- Umesto: „Posle ćemo“
„Hajde da ovo završimo sada, da ne ostane“
- Umesto: „Nije to ništa“
„Da proverimo odmah, za svaki slučaj“

Na kraju, razlika u radu često ne dolazi od velikih promena, već od načina na koji svakodnevno komuniciramo ■

KOLIKO MOŽEMO DA PODIGNEMO – I KAKO DA TO URADIMO PAMETNO?

Tekst: **Nikola Pušica, Savetnik za bezbednost i zdravlje na radu**

U svakodnevnom radu često reagujemo brzo – posao mora da ide, rokovi čekaju, a teret se podiže „u hodu“. Upravo u tim trenucima pravi se razlika između rada koji nas čuva i rada koji nas troši.

Naše telo može mnogo – ali najbolje funkcioniše kada ga koristimo pravilno.

Pravilnik o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri ručnom prenošenju tereta ne postavlja prepreke radu, već daje okvir kako da radimo sigurno i dugoročno održivo. On jasno definiše maksimalne težine koje se mogu podizati u zavisnosti od uzrasta i pola – ne kao cilj, već kao granicu bezbednosti.

Starosna dob zaposlenih	Najveća dozvoljena masa tereta [kg]	
	muškarci	Žene
15 do 19 godina	35	10
od 19 do 45 godina	50	25
više od 45 godina	40	15

Važno je razumeti: ovo nisu „norme koje treba dostići“, već maksimum koji ne bi trebalo prelaziti.

U praksi, bezbednost ne zavisi samo od težine tereta. Način podizanja, položaj tela i učestalost, često su važniji od samog broja kilograma. I lakši teret može biti rizičan ako se podiže na brzinu, u lošem položaju ili bez pripreme.

Iskustvo i godine donose sigurnost u radu, ali i zahtevaju drugačiji pristup. Sa vremenom, telo traži više pažnje – ne zato što „ne može“, već zato što pametnije raspoređuje snagu. Upravo to je prednost iskusnog radnika: zna kako da uradi posao bez nepotrebnog opterećenja.

Zato pravilnik treba posmatrati kao alat koji nam pomaže da radimo bolje:

- koristi pomagala kada postoje
- podeli teret kada je moguće
- uključi kolegu kada posao to zahteva
- pripremi se pre nego što podigneš teret

To nisu prepreke – to su načini da posao ide sigurnije, brže i bez posledica.

U uslovima kada je svaki čovek važan, najvrednije što imamo jeste zdrav radnik koji može da radi kontinuirano. Kratko „stisnuti zube“ danas često znači duži zastoј sutra.

Zato je prava snaga u načinu rada.

Ne u tome koliko možemo da podignemo – već kako to radimo.

Jer cilj nije samo završiti posao danas, već raditi sigurno i sutra ■

Analiza Organizacione klime i zadovoljstvo u Impol Seval-u

Tekst: **Nevena Marković, Saradnik za ljudske resurse**

U periodu od 25.12.2025.g. do 31.12.2025.godine izvršeno je, peti put po redu, Merenje organizacione klime i zadovoljstva zaposlenih u Impol Seval-u, koje se sprovodi svake druge godine. Merenje organizacione klime u Impol Seval-u vrši se od 2017. godine.

Anketiranje su sproveli zaposleni u Sektoru Ljudskih resursa, po metodologiji Kadring d.o.o. Slovenska Bistrica, gde su ankete delimično obrađene.

Osnovni pokazatelj Ocena zadovoljstva zaposlenih iznosi 31% i isti je u odnosu na merenja ocene zadovoljstva zaposlenih u prethodnoj godini 2023.g.

OCENE PO OBLASTIMA

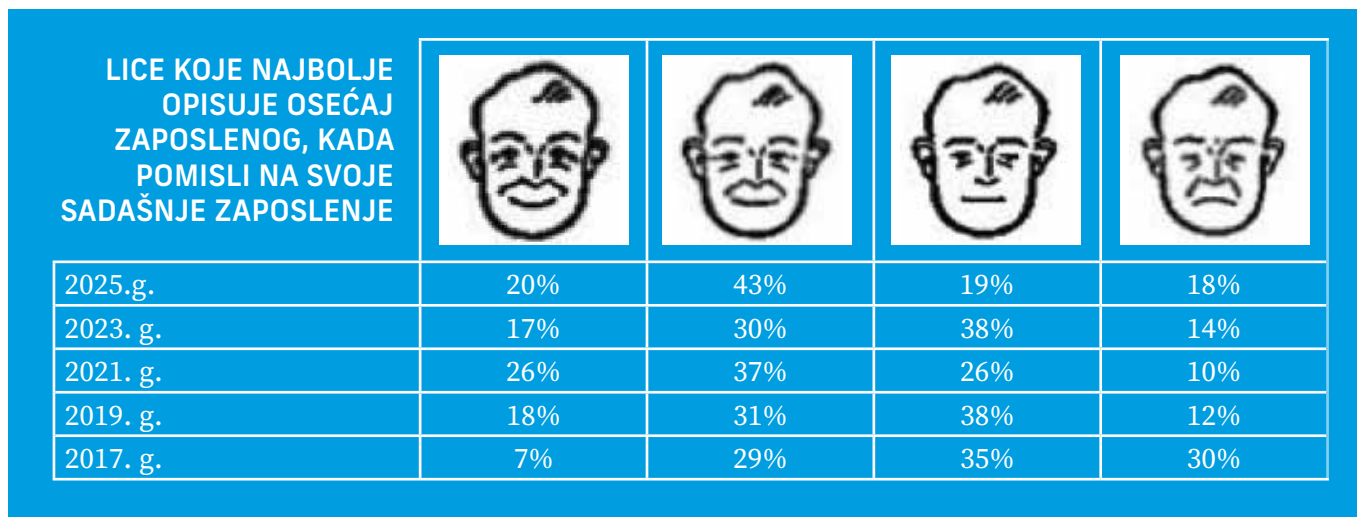
U tabeli su prikazane prosečne ocene zaposlenih iz Impol Seval-a za pojedinačne oblasti i uporedo, ocene istih oblasti iz anketa koje su sprovedene u prethodnim godinama

Ispitane oblasti	2025.g.	2023.g.	2021.g.	2019.g.	2017.g.
Obrazovanje i osposobljavanje	2,83	2,74	3,02	2,94	3,08
Samostalnost i odgovornost u radu	2,95	2,91	3,16	3,12	2,70
Upravljanje i organizacija rada	2,75	2,70	2,95	2,91	2,78
Odnosi u radu i rad u grupama	2,83	2,84	2,94	2,90	2,88
Komunikacija i informisanje	2,46	2,61	2,74	2,19	2,95
Preduzetnički standard	2,69	2,89	2,95	2,80	3,01
Organizacija, napredovanje, plate	2,31	2,37	2,53	2,25	2,56
Bezbednost na radu	3,19	3,16	3,22	3,23	3,40

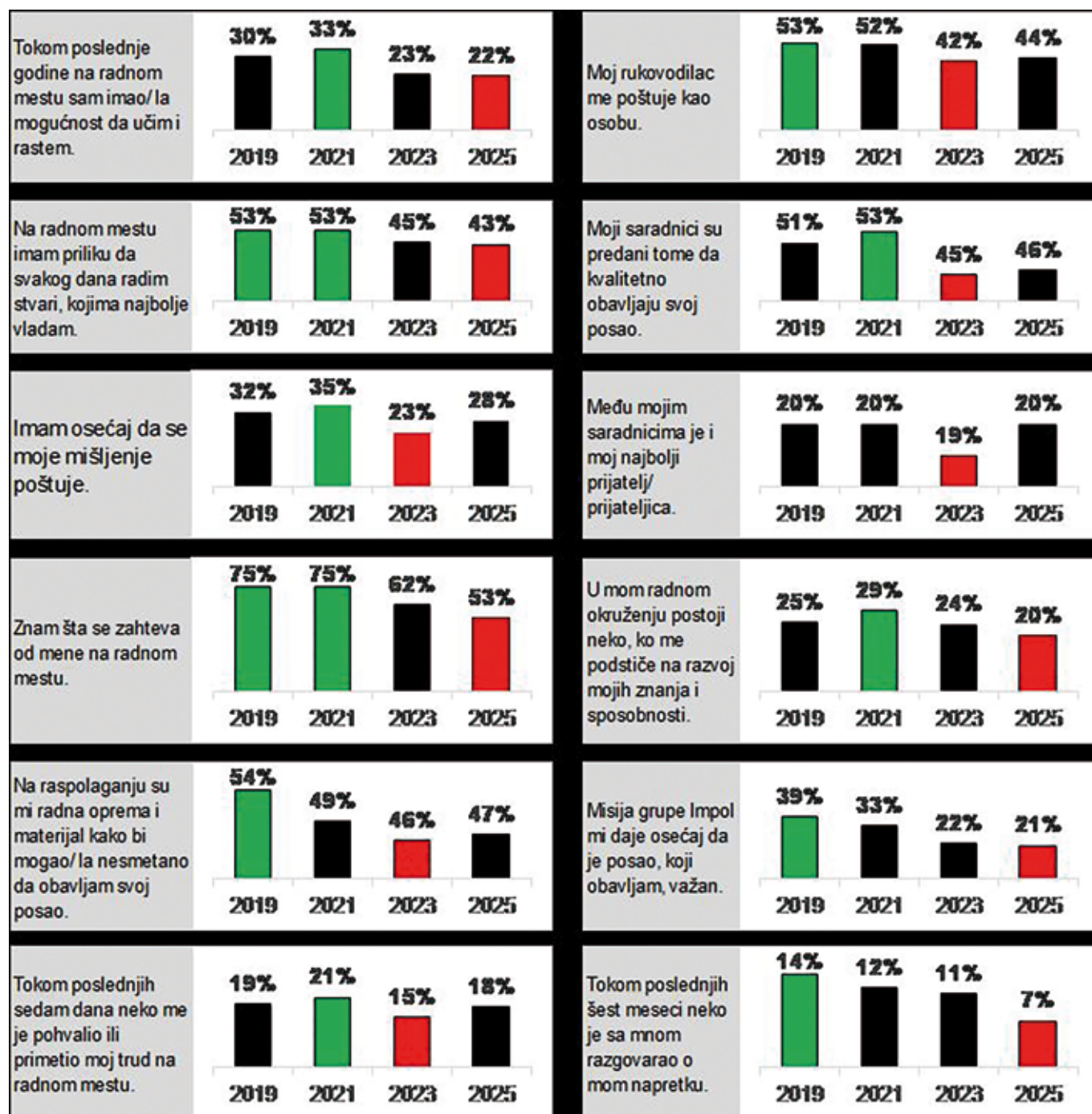
■ - najbolje ocenjena oblast

■ - najlošije ocenjena oblast

U odnosu na prethodne ocene za pojedinačne oblasti Bezbednost na radu je kao i u prethodnim merenjima najbolje ocenjena, dok su Komunikacija i informisanje i Organizacija, napredovanje, plate najlošije ocenjene posebne oblasti.

Tabelarni i grafički prikaz analize osnovnog pokazatelja Ocena zadovoljstva zaposlenih u Impol Seval-u

Predanost poslu zaposlenih

Prilikom određivanja nivoa predanosti poslu, uzeti su u obzir samo odgovori „Slažem se“

U DUHU VASKRSA – ZAJEDNO NA ZADATKU

Tekst: Nikola Pušica, Savetnik za bezbednost i zdravlje na radu

Dok su mnogi Vaskršnje praznike provodili u krugu porodice, uz trpezu i odmor, deo našeg tima bio je tamo gde je najpotrebnije – na svojim radnim mestima. Upravo zahvaljujući tim ljudima, posao nije stao, procesi su se odvijali bez prekida, a odgovornost i posvećenost još jednom su pokazale svoju pravu vrednost. Znamo da nije lako raditi onda kada su praznici, kada misli prirodno odlaze ka domu, porodici i trenucima odmora. Zato želimo da vam kažemo – vaš trud se vidi, vaša odgovornost se ceni i

niste neprimećeni. Naprotiv, vi ste primer kako izgleda pravi tim. Ove fotografije nisu samo uspomena na rad tokom praznika, već dokaz zajedništva i snage našeg tima. One govore o ljudima koji razumeju koliko je njihov doprinos važan i koji svojim radom prave razliku. Hvala vam što ste pokazali da se na vas može računati i kada je najpotrebnije. Vaša posvećenost je temelj naših daljih uspeha ■

ZANIMLJIVOSTI O ALUMINIJUMU

Tekst preuzet iz Metalurga

DA LI STE ZNALI:

Aluminijum može sam da se „zavari“

Ako bi se aluminijum sekao u potpunom vakuumu bez prisustva kiseonika, dve sveže površine bi se odmah „hladno zavarile“ u jedan komad pri kontaktu, jer ne bi postojao zaštitni sloj koji bi ih razdvajao. U normalnoj atmosferi, izuzetno tanak, ali veoma jak sloj aluminijum oksida se spontano formira na površini aluminijuma za manje od milisekunde. Upravo taj nevidljivi zaštitni film daje aluminijumu njegovu karakterističnu prirodnu otpornost na koroziju i dug vek trajanja.

Baterije koje recikliramo se ne pune

Dok automobilska industrija traži načine da poveća domet električnih vozila i smanji zavisnost od plemenitih i retkih metala, pažnja se ponovo okreće materijalu koji najbolje poznajemo u našoj industriji – aluminijumu. Aluminijum-vazdušne baterije nisu potpuno nova ideja, ali tehnološki prodori početkom 2026. godine približili su ovu tehnologiju praktičnoj upotrebi.

Analitičari procenjuju da bi tržište ovih baterija moglo dostići vrednost od oko 14 milijardi evra ove godine. Za razliku od litijum-jonskih baterija, koje samo skladište energiju, aluminijum-vazdušne baterije proizvode energiju. Aluminijumska anoda reaguje sa kiseonikom iz vazduha da bi stvorila električnu energiju, a nusproizvod je aluminijum trihidrat. Najveća prednost sistema je njegova izuzetna gustina energije, koja bi teoretski omogućila električnim vozilima da imaju domet veći od 1.500 kilometara sa znatno manjom težinom i većom bezbednošću, jer ne postoji rizik od samopaljenja. Ključna promena je i

u načinu korišćenja baterija: umesto da se ponovo pune, aluminijumska anoda se zamenjuje kada se koristi, a korišćeni materijal se u potpunosti reciklira. Ovo predstavlja novu ulogu za aluminijumsku industriju, jer aluminijum više ne bi bio pasivni materijal, već aktivno, cirkularno energetske gorivo budućnosti. (Izvor: marketreportanalytics.com)

Lake legure ostaju nezamenjive u svemirskoj trci

Iako su mediji poslednjih godina posvetili veliku pažnju upotrebi nerđajućeg čelika u raketnoj tehnologiji, aluminijum ostaje osnovni materijal modernog svemirskog inženjerstva. Počev od 2026. godine, kada se pripremaju nove misije na Mesec, napredne legure aluminijuma i litijuma ponovo dolaze u prvi plan. One kombinuju nisku gustinu, visoku čvrstoću i odličnu dinamičku čvrstoću -

svojstva koja su ključna u okruženju gde svaki kilogram tereta znači visoke troškove lansiranja. Značajan primer je raketa „Nju Glen“ kompanije Blu Origin, čija je prva faza uglavnom napravljena od aluminijuma. Na kriogenim temperaturama potrebnim za skladištenje tečnih goriva, aluminijum ne gubi svoja svojstva, već postaje još tvrdi i žilaviji, obezbeđujući visok nivo pouzdanosti. Za industriju aluminijuma, ovaj razvoj znači više od samo svemirskih programa. Tehnologije poput zavarivanja trenjem i mešanja i precizne obrade velikih aluminijumskih konstrukcija, razvijenih za rakete, sve više pronalaze svoj put u automobilski sektor visoke klase i naprednu konstrukciju, potvrđujući da aluminijum ostaje strateški materijal za budućnost na Zemlji i dalje. (Izvor: blueorigin.com)

IZ KANCELARIJE U POEZIJU

Tekst: Aleksandra Ilić, Saradnik za analitiku ljudskih resursa

U kolektivu naše firme često otkrivamo da se iza svakodnevnih poslovnih uloga kriju izuzetni talenti i priče koje inspirišu. Jedna od njih pripada našoj kolegini **Danijeli Arsović**, zaposlenoj na poslovima Komercijaliste prodaje, koja paralelno neguje i razvija svoju veliku ljubav prema pisanju.

Danijela je autorka više od sto pesama, u čijem se stvaralaštvu prepliću rodoljubive, junačke, zavičajne, duhovne i ljubavne teme. Njene pesme prožete su dubokim emocijama i vrednostima, podsećajući na značaj pripadnosti, vere, ljubavi i poštovanja prema korenima. Inspiraciju pronalazi u ljudima iz svog okruženja, ali i u iskrenoj ljubavi prema zavičaju, otadžbini i duhovnim vrednostima koje oblikuju čoveka.

Kvalitet njenog rada potvrđen je i kroz značajna priznanja:

- Dobitnica je „Zlatne značke“, dodatne nagrade na Međunarodnom književnom takmičenju Balkana i EU konkursu „Zlatno pero“, za pesmu „Zemljo moja“ od strane Udruženja srpskih književnika u Sloveniji;
- Za delo „Dan ispunjen pažnjom i ljubavlju“ osvojila je nagradu za najemotivniju priču na 19. konkursu „Umetnost će spasiti svet“ 2025. godine, u organizaciji književnog kluba „Zlatno pero“ iz Knjaževca;

OLOVKO NE PIŠI

Pokreni se, piši, ti ne čuti više!
Pusti neka reči, kao voda teku!
Niz obraze krenu tad da liju kiše,
čamci od papira odlaze niz reku.

Naviru sećanja, lupaju kroz vene,
ko biseri beli, oko vrata nižu,
lavina snažna iz duše ti krene,
uspomene davne ponovo pristižu.

Ljubav jednu staru opet srce sluti.
Kao nekad davno, pogledi se sreli.
Suza u oku iznova se muti,
da se vrati mladost, moja duša želi.

Drhtavom rukom napisah joj pismo,
u grudima steže, sve više i više,
podseti me kako, voleli se mi smo,
moje ludo biće, još za tobom diše.

Olovko, ne čuti... eh, da ti je znati!
Piši na papiru, što sam kasti hteo!
Ovim pismom moram joj odati,
tajnu da je volim ja za život ceo!

Danijela Arsović

- Njena rodoljubiva pesma „Srbijo moja“ uvrštena je među četiri najbolja rada na konkursu „Dragoljub Todorović – Grilja“ biblioteke u Kladovu, u januaru 2026. godine;
- U martu 2026. godine osvojila je srebrnu medalju na 6. saboru poetskih vitezova „Vostani Srbije“ za pesmu „Olovko ne piši!“ u kategoriji ljubavnih pesama.

Njene pesme i priče zastupljene su i u zborniku „Sa izvora života“ Književne sekcije „Kluba tri“ iz Užica, objavljenom ove godine, ali i u časopisima Šraf, Poezija Srb, Nekazano Bar, Skor Novi Sad, Svitak iz Požege, Srđanov Vijenac, Šamac. Pored autorskog rada, Danijela se ostvarila i u ulozi urednika romana „Sokolica“ i u ulozi lektora knjige „Kroz oluju“, čiji je autor njen brat Dejan Marinković. Trenutno radi na svojoj prvoj knjizi, koja će objediniti poeziju, kratke priče i zapise.

Danijelin primer svedoči o tome da se posvećenost poslu i negovanje ličnih talenata mogu uspešno uskladiti. Njena kreativnost i autentičnost dodatno obogaćuju ne samo njen lični izraz, već i naš kolektiv, u kojem sa ponosom ističemo ovakve uspehe.

Ponosni smo što je Danijela deo našeg tima i radujemo se njenim budućim uspesima ■

SKI SEKCIJA IMPOL SEVALA NA JAHORINI

Tekst: **Lazar Đokić**

Deset zaposlenih i dva bivša zaposlena (penzionera), uz podršku Samostalnog sindikata Impol Sevala, provelo je dva prelepa vikend-dana, od 28.02. do 01.03.2026. godine, na snežnim vrhovima planine Jahorine u Republici Srpskoj (Bosna i Hercegovina).

Zaposleni koji skijaju imali su priliku da uživaju u odličnim uslovima na više od

deset staza. Iako je sunce sijalo punim sjajem, a temperatura bila u plusu, velika količina snega koja je pala u prethodnom periodu omogućila je da staze budu savršeno pripremljene i da užitak bude potpun. Poseban utisak ostavilo je noćno skijanje, koje je od ove godine moguće na tri staze.

Zaposleni koji nisu skijali proveli su kvalitetno vreme u šetnji kroz prirodu,

uživajući u suncu, čistom vazduhu i zimskom ambijentu planine.

Celokupan doživljaj upotpunili su pozitivna i opuštena atmosfera, druženje, zajedničke pripreme obroka i posete lokalnim ugostiteljskim objektima.

U povratku, oporavak od sportskih i fizičkih aktivnosti, zaposleni su potražili u termalnoj i lekovitoj vodi Višegradske banje, u hotelu „Vilina vlas“ ■

KOLIKO VREMENA MI (ZAISTA) KRADE TELEFON?

Tekst preuzet iz Metalurga

Telefon je odličan alat sve dok ne postane stalna distrakcija. Najveći gubitak vremena nije sat vremena, već sitne smetnje poput obaveštenja, brzog pogleda, još jednog klika... Tako se naša koncentracija brzo gubi.

EVROPSKI OKVIR: KOLIKO VREMENA PROVODIMO NA EKRAMIMA ILI PREGLEDAJUĆI VEB?

Da bismo stekli utisak o tome, pogledajmo tri grupe:

- **Deca i adolescenti (9-15 godina):** oko tri sata dnevno (ekrani + društvene mreže).
- **Odrasli:** oko četiri sata dnevno aktivnog korišćenja telefona (mera: vreme provedeno na internetu na mobilnim uređajima).
- **Seniori (65+):** oko jedan do dva sata dnevno korišćenja pametnog telefona (primer evropske zemlje sa dobrom raspodelom godina, kao što je Nemačka).

Važno: izvori mere vreme malo drugačije (ekrani/online/mobilni internet), ali trend je jasan - za većinu ljudi telefon je svakodnevna navika, a ne povremeni uređaj.

GDE SU LJUDI NAJVIŠE „NA EKRAMU“?

Prema globalnim podacima (GWI, sumirano od strane DataReportal), prosečno dnevno vreme provedeno na internetu značajno varira između zemalja. U nekim zemljama je oko devet sati dnevno, dok je u drugima između četiri i šest sati dnevno. Na primer, Južna Afrika i Brazil se ističu, dok se vreme među najdužim, dok se Japan često nalazi veoma nisko na listi, sa manje od četiri sata.

UPITNIK

Kada imam 2 minuta mira, ...

- OA Automatski otvaram novosti/kratke video zapise.
- OB Otvaram poštu/kalendar/listu, „da organizujem stvari“.
- OC Uglavnom ne diram telefon.
- OD Otvorim „nešto“, a onda ne znam gde je vreme otišlo.

Obaveštenja ...

- OA Kliknem na skoro svako.
- OB Ima ih mnogo, ali mislim da mogu da se nosim sa njima.
- OC Malo ih je i značajna su.
- OD Ne znam ni koliko ih imam.

Uveče ...

- OA „još malo“ pa se oduži
- OB Tada nadoknadim poruke i zadatke.
- OC Uglavnom završavam bez telefona.
- OD Često zaspim sa njim.

Moj početni ekran ...

- OA je pun primamljivih ikona.
- OB Organizovan je, ali navika i dalje vuče.
- OC Čist je i „praktičan“.
- OD Nikada ga nisam organizovao.

Kada pogledam „Vreme provedeno ispred ekrana/ Digitalno blagostanje“...

- OA Krivo mi je, ali stalno ponavljam istu grešku.
- OB iznenađuje me jer sam mislio/mislila da će biti manje.
- OC radi se o onome što očekujem.
- OD Skoro nikada ne pogledam.

MINI TEST:

Koji ste tip korisnika?

Označite odgovor koji se najčešće odnosi na vas. Na kraju, prebrojajte odgovore i proverite koji ste tip korisnika.

REZULTATI

MAKSIMUM A – PASIVNI KORISNIK (VREME PROLAZI „MALO“)

Šta se dešava: učestalo proveravanje ekrana, „još samo jedno“.

Najbolja mera: ograničiti vreme za prve dve aplikacije, isključiti obaveštenja.

MAKSIMUM B – ORGANIZATOR (TELEFON TI KRADE MIR)

Šta se dešava: stalno uređivanje, odgovaranja, „samo ovo“.

Najbolja mera: Ne uznemiravaj po rasporedu + dva check-in termina (npr. podne i kasno popodne).

MAKSIMUM C – POVREMENO (ZDRAVA UPOTREBA – SAMO ODRŽAVANJE STANJA)

Šta se dešava: telefon je alat, a ne refleks.

Najbolja mera: obrisati ikonice sa početnog ekrana (sprečavanje ulaska u aplikacije).

MAKSIMUM D – NEVIDLJIVI POTROŠAČ (VREME PROLAZI BEZ OSEĆAJA)

Šta se dešava: nemate realnu sliku, pa ne birate pravu meru.

Najbolja praksa: Samo pratite vreme provedeno ispred ekrana sedam dana, a zatim izaberite jedno podešavanje (najčešće obaveštenja ili „Ne uznemiravaj“).

5 BRZIH PODEŠAVANJA KOJA ĆE VAM DATI MIR (I VREME) ZA 10 MINUTA

1) *Obaveštenja: Samo push obaveštenja za neophodne stvari.*
Ostavite: pozive/SMS, kalendar, bezbednosna obaveštenja banke, hitne porodične kontakte. Isključite ostalo. Maksimalan uticaj = minimalan napor.

2) *Postavite dnevno ograničenje za dve najviše korišćene aplikacije (npr. društvene mreže/kratki video snimci).* Nemojte ga staviti strogo, ali ih učinite vidljivim.

3) *Zakazani režim „Ne uznemiravaj“ (DND)*
Učinite DND rutinom, a ne hitnom merom: veče + 1–2 bloka tokom dana. Izuzeci samo za zaista hitne kontakte.

4) *Crno-beli ekran uveče.*
Boje su „mamac“. Crno-beli ekran se često automatski „malo više zatamni“ nakon određenog sata.

5) *Obrišite prvi ekran.*
Stavite samo alate na prvi ekran (pozivi, kamera, navigacija, kalendar). Sakrijte aplikacije za „skrolovanje“ u fasciklu ili ih premestite na drugi ekran.

1. MAJ – VIŠE OD PRAZNIKA

Tekst: Nikola Pušica, Savetnik za bezbednost i zdravlje na radu

Prvi maj danas mnogi doživljavaju kao dan odmora, boravka u prirodi i druženja uz roštilj. Ipak, iza ovog datuma krije se mnogo dublje značenje koje nas vraća u vreme kada su radnici širom sveta vodili borbu za osnovna prava koja danas često uzimamo zdravo za gotovo. Praznik rada potiče iz 19. veka i vezuje se za radničke proteste u Čikagu 1886. godine, kada su radnici zahtevali uvođenje osmočasovnog radnog vremena. Njihova borba postala je simbol težnje za dostojanstvenim radom i boljim uslovima života, a 1. maj je kasnije širom sveta prihvaćen kao dan posvećen radnicima i njihovim pravima. Zanimljivo je da se ovaj praznik obeležava na različite načine. U mnogim zemljama organizuju se parade i okupljanja, dok je kod nas najčešći običaj odlazak u prirodu – takozvani „prvomajski uranak“. Tradicija ranog ustajanja i boravka na otvorenom simbolično predstavlja novi početak, ali i potrebu za odmorom i zajedništvom nakon rada. Crveni karanfil kroz istoriju je postao jedan od prepoznatljivih simbola radničkog

pokreta i borbe za prava radnika. Njegova crvena boja simbolizuje snagu, solidarnost i istrajnost, ali i sećanje na žrtve koje su podnete u toj borbi. Tokom obeležavanja 1. maja, radnici su nosili karanfile kao znak podrške, ističući ideju da dostojanstvo rada i pravedni uslovi ne dolaze sami od sebe, već su rezultat upornosti i zajedničkog delovanja. I danas, ovaj jednostavan cvet podseća na vrednosti koje su oblikovale savremeno radno okruženje i prava koja danas imamo.

Još jedna zanimljivost je da su nekada sindikati imali ključnu ulogu u organizaciji obeležavanja 1. maja, dok se danas ovaj praznik sve više doživljava kao prilika za predah i kvalitetno vreme sa porodicom i prijateljima. Bez obzira na način na koji ga obeležavamo, 1. maj je podsetnik na značaj rada, solidarnosti i međusobnog poštovanja. To je dan kada se prisećamo koliko je važno čuvati dostojanstvo svakog radnika, ali i negovati timski duh i zajedništvo koje nas pokreće svakog dana ■

AUTOR: MILINKO PUČIJA SEVIĆ	STEPENASTI VODOPAD	SKITANJE, TUMARANJE	RANUJ BRAZILSKI FUDBALER	NAŠ GLUMAC BRANKO	EKONOMSKI ODSEK (SKR.)	TEMPO	STANOVNICA NEMAČKE	PROMENLJIVA REČ	AMERIČKA GLUMICA I PEVAČICA	OPERA BUZEPEA VERDIJA	UKRASNA SARA U KNJIZI (FR.)	ODALJITI SE TEKUĆI
ŠIRENJE KLEVETA O NEKOME												
LATINSKI PREFIKS ZA "ZVUČNI"						PENZIONER (LAT.)						
						STRMNO ŽITO						
AUSTRA-LIJSKA KNJIZEV-NICA KRISTINA					PLANIRANJE, NAMERA-VANJE							
					ČOVEČJA PRI-RODA, ČUD							
IZOLACIJA SPORTISTA PRED VAŽAN MEĆ									VREMENSKI PRILOG			
									RUSKI PISAC GOGOLJ			
1. I 17. SLOVO AZBUKE			OKAMENJENI RAKOVI (GEOL.)									
			VALUTA U MAĐARSKOJ									
												STUPATI U BRAK KAO NEVESTA
AMPER		MUŽJAK OVCE					LUKA U IZRAELU				URUGVAJ	
		NEVASPI-TANOST					TROSLOŽNA METRIČKA STOPA (GRČ.)				ZAPALJENJE ZLEZDA (MED.)	
	VARLJIVA SLIKA								OD TOG VREMENA			
	SASTOJAK ELASTIČNOG TKIVA								NAČINITI SNI-MAK, FOTO-GRAFISATI			
NAŠ PESNIK DOBRICA					UŽIVANJE U NEČEMU							
					SCENA							
AMERIČKI GLUMAC ČEJNI				KOČNA PA-PUČA (TEHN.)						ELEKTRON-VOLT (SKR.)		
				SAVEZNA DRŽAVA INDIJE						KUHINJSKE POSUDE SA TUČKOM		
AMERIČKA GLUMICA MERI						NAŠA POP PEVAČICA DAPČEVIĆ						
						REKA U FRANCUSKOJ						
NEKA-DAŠNJE RIMSKO CARSTVO									NEMAČKA KLIZAČICA KATARINA			
									STANOVNIK STARE RECJE			
TEHNIČKI ODBOR (SKR.)			STAVITI U IZOLACIJU									
			IZVIĐAČKA GRUPA (SKR.)									
SINTETIČKA PODNA OBLOGA							SPORT SA REKETIMA I LOPTICOM					
							VISINA					
ZAMAZATI SE GAROM												

Rešavanjem nagradne skandinavke, otkrićete traženi pojam: _____

Skandinavku sa otkrivenim nagradnim pojmom dostavite u zatvorenom kovertu u Kadrovsku službu, kancelarija broj 8, do 19.06.2026. godine. Jedan izvučeni pošiljalac sa tačnim nagradnim pojmom biće nagrađen.

Vaše ime i prezime: _____

Dobitnik nagrade iz prethodnog broja je Saša Luburić.

